

**Катедра по Фармакология и
лекарствена токсикология**

4002 Пловдив, бул. „Васил Априлов“ № 15 А
тел.: 032 60 24 98
pharm.tox@ff.mu-plovdiv.bg

**Department of Pharmacology and Drug
Toxicology**

Address line, 15A Vasil Aprilov Blvd., 4002 Plovdiv,
Bulgaria
phone: 00359 32 60 24 98
pharm.tox@ff.mu-plovdiv.bg

Приет на Катедрен съвет №1/10.01.2024

КОНСПЕКТ

ПО ФАРМАКОТЕРАПИЯ ЗА СТУДЕНТИ ПО ФАРМАЦИЯ 5-ТИ КУРС УЧЕБНА 2024-2025 г.

Фундаментални основи на фармакотерапията. Общи симптоми и синдроми.

1. Основни принципи на рационалната фармакотерапия. Съвременни терапевтични проблеми и терапевтични стратегии.
2. Методични указания на СЗО за рационална фармакотерапия. Критерии за избор на Р-лекарство: ефикасност, безопасност, удобство и цена.
3. Оценка на терапевтичната ефикасност. Клинико-лабораторни показатели. Биомаркери за оценка на ефекта от лекарственото лечение.
4. Фармакотерапия по време на бременност и лактация.
5. Дизайн на клиничното проучване – процедури, фази, показатели, анализ на данните и отчетна документация.
6. Терапевтичен лекарствен мониторинг.
7. Мониторинг върху безопасността на лекарствената терапия – нежелани лекарствени реакции (НЛР) и лекарствени взаимодействия. Видове НЛР и фактори, повлияващи честотата, тежестта и сериозността на нежеланата реакция. Видове мониторинг – примери.
8. Хроно-фармакология и хроно-фармакотерапия.
9. Фармакотерапевтични проблеми при генетичен полиморфизъм на лекарство-метаболизиращите ензимни системи.
10. Фармакотерапевтични съображения при болни с бъбречна и чернодробна недостатъчност.
11. Лекарство-индуцирани патологични състояния върху имунната система, черен дроб, бъбреци, сърдечно-съдова система, нервна система и други.
12. Принципи за рационален избор на антибиотична фармакотерапия.
13. Антимикробна резистентност и клинични показатели за резистентна инфекция. Антибиотична политика и терапевтични стратегии.
14. Болка и аналгезия – видове и механизми на болковия синдром. Терапевтични стратегии – неопиоидни и опиоидни аналгетици, адювантни аналгетици. Специфична стратегия за лечение на болка при възрастни пациенти.
15. Терапевтични стратегии при остра и хронична болка – избор на лекарство. Стъпаловидна схема на СЗО за лечение на хронична/туморна болка.
16. Терапевтични стратегии при възпалителна ставна болка (болезнен остеоартрит,

ревматоиден артрит и др.)

17. Главоболие – първично и вторично главоболие и клинични характеристики. Мигрена и антимигренозни лекарства – принципи и правила за лечение.

18. Фебрилитет – обща характеристика на фебрилната реакция, причини за фебрилитет. Температурни криви като диагностичен белег. Терапевтично поведение при състояние на повишена телесна температура.

19. Гадене и повръщане – етиологични фактори, патогенеза и фармакологичен контрол с антиеметични лекарства. Превенция и терапия на повръщане при цитостатична химиотерапия.

20. Диаричен синдром – етиологични фактори, общи мерки и фармакологичен контрол с етиологични и симптоматични антидиарични лекарства.

21. Констипация – първична и симптоматична, превенция и насоки за лечение.

22. Безсъние (инсомния) – етиологични фактори, нефармакологични, фармакотерапевтични и алтернативни методи на лечение.

Кожни и очни болести

23. Обща дерматология – устройство на кожата и видове обривни единици. Особености на дерматологичните лекарства във връзка с тяхната проникваемост и степен на системна резорбция.

24. Кожни болести – контактен дерматит, atopичен дерматит, себореен дерматит и други екземи – клинични прояви и насоки за лечение.

25. Инфекциозни дерматози – видове и насоки за лечение.

26. Лекарство-индуцирани кожни реакции – неалергични и алергични реакции, фоточувствителност/фототоксични реакции.

27. Псориазис – клиника и лечение.

28. Акне и розацея – клиника и лечение.

29. Очни нарушения и болести на орбита, клепачи, слъзна система и конюнктива – насоки за лечение. Специфика на приложение на очните лекарства.

30. Глаукома – видове, клинични прояви и медикаментозно лечение.

Болести и синдроми във вътрешната медицина

31. Остри възпалителни заболявания на горните дихателни пътища с кашличен синдром – етиологични фактори, видове кашлица и терапевтично поведение. Антитусивни лекарства и експекторанти.

32. Видове пневмонии и терапевтично поведение в зависимост от причинителя и тежестта на инфекцията.

33. Туберкулоза – етиология, клинични форми и прояви, насоки за лекарствено лечение и профилактика.

34. Хронични обструктивни белодробни болести – видове, етиологични фактори, клинични прояви и възможни усложнения. Терапевтични цели и Национален консенсус за лечение на ХОББ.

35. Бронхиална астма – основни характеристики, етиологични фактори, патогенеза, клинични прояви и видове астма.

36. Бронхиална астма – терапевтични цели и принципи на фармакологичния контрол при остър астматичен пристъп и при хронична астма.

37. Неинфекционно-възпалителен синдром – видове автоимунни болести и насоки за лечение – противовъзпалителна, обезболяваща и имуносупресивна терапия; модифициращи болестта антиревматични лекарства.

38. Алергични болести – видове, същност на алергичната реакция, екзогенни етиологични фактори и генетични фактори на atopията. Клинични прояви и лекарствено лечение – антихистамини, кромолини, деконгестанти и кортикостероиди.

39. Дислипидемия – клинична значимост, профилактика и лечение.

40. Артериална хипертония – етиологични фактори, патогенеза, стадии и възможни усложнения. Терапевтични цели и принципи на антихипертензивното лечение.
41. Медикаментозно лечение на артериалната хипертония – фармакологични групи лекарства; правила и стратегии за оптимален контрол на артериалното налягане.
42. Коронарно-съдова болест – патогенеза, етиологични фактори и видове миокардна исхемия. Стабилна стенокардия – клинични прояви, терапевтични цели и лечение.
43. Нестабилна стенокардия – клинични прояви и медикаментозно лечение: антикоагулантна, анти тромбозна и антистенокардна терапия.
44. Остър коронарен синдром (Инфаркт) – патогенетична същност, клинични прояви и възможни усложнения. Терапевтични цели и подходи за лечение – аналгезия и седация, тромболиза, антиагреганти и антикоагуланти, антиисхемични лекарства.
45. Сърдечна недостатъчност – функционална класификация, терапевтични цели и подходи за лечение на остра лявокамерна и застойна сърдечна недостатъчност.
46. Сърдечна аритмия – етиологични фактори и механизми на възникване, видове и антиаритмични лекарства за предсърдна, атрио-вентрикуларна и камерна аритмия. Основни принципи, полза и риск при антиаритмичната терапия.
47. Тромбоемболичен синдром: дълбоки венозни тромбози и белодробна емболия – същност, етиологични фактори, клинични прояви и медикаментозно лечение.
48. Киселинно-пептични заболявания – етиологични фактори, патогенеза, клинични прояви, терапевтични цели и лечение – инхибитори на протонната помпа, H₂-блокери, антиацидни средства, мукопротектори, антихеликобактерна терапия и други.
49. Диспепсии и лекарство-индуцирани ерозивни гастрити – антиацидни лекарства и цитопротектори.
50. Гуша. Хипо- и хипертиреоидизъм. Тиреоидит на Хашимото.
51. Захарен диабет – епидемиология, етиологични фактори, патогенеза, клинично-лабораторни показатели и диагностика, възможни усложнения на болестта. Лечение на диабет тип-1 и правила за приложение на инсулините.
52. Захарен диабет тип-2 – терапевтични цели, не фармакологични и фармакотерапевтични подходи – сулфанилурейни лекарства, бигваниди, тиазолидиндиони, алфа-глюкозидазни инхибитори. Комбинирани терапевтични схеми.
53. Терапевтични проблеми в хепатологията. Вирусни хепатити – причинители, видове и насоки за лечение – противовирусни лекарства и хепатопротектори.
54. Терапевтични проблеми в нефрологията – значение на болката, проблеми при уриниране и промени в отделената урина. Бъбречно-каменна болест.
55. Терапевтични проблеми в нефрологията – инфекциозно-възпалителни заболявания и автоимунни болести с бъбречна локализация.
56. Терапевтични проблеми в хематологията. Желязо-дефицитна анемия – причини за желязния дефицит и желязо-съдържащи антианемични лекарства. Лекарствена модулация на хемопоезата.
57. Мегалобластна анемия – причини, симптоми и медикаментозно повлияване.
58. Хемолитични анемии – видове и медикаментозно повлияване.
59. Шокови състояния – видове, терапевтично повлияване. Анафилактичен шок.
60. Полово-предавани инфекции – сифилис, гонорея, хламидии, HIV-инфекция и СПИН. Профилактика и лечение.

Пловдив, 10.01.2024 г.

Изготвил:

/ПРОФ. Д-Р Л. ПЕЙЧЕВ, ДМ, МЗМ/

ПОМОЩНА ЛИТЕРАТУРА

1. Лекционен курс по фармакология, учебна 2024-2025 г. – проф. д-р Л. Пейчев, дм, мзм.
2. Фармакология за помощник-фармацевти, медицински сестри и акушерки. Ред.: Л. Пейчев. И. Костадинова, Изд. Екзакт 93 ЕООД, 2019; 298 с.
3. Лекарствени взаимодействия. Ц.Караиванова, Л.Пейчев, С.Георгиев. ТЕА Дизайн ООД, 2018, 460 с.
4. Фармакология и лекарствена токсикология. Ред.: Р. Николов и С. Сурчева. София: Арбилис ООД, 2022. – том 1 и 2 – 1220 с.
5. Лекарствен справочник 2016. М. Караиванова, Л. Пейчев, С. Георгиев. София: ТЕА Дизайн ООД, 2016; 496 с.
6. Фармакология. Ред.: М. Караиванова. София: Софттрейд, 2016. - 504 с.
7. Илюстрирана фармакология. Н. Бояджиева. София: АРСО, 2014. - 552 с.